

Immunproliferativa sjukdomar

Monoclonal Gammopathy of Undetermined Significance (MGUS)

Monoclonal gammopathy of undetermined significance (MGUS), eller Monoklonal gammopati av oklar signifikans är den vanligaste plasmacell dyskrasi (störd proliferation). MGUS är en benign M-komponent. Termen MGUS betecknar närvaron av en monoklonal immunoglobulin (Ig), som också kallas ett M-komponent (M-protein) i serum eller urin utan tecken till myelom, Waldenström makroglobulinemi (WM), Amyloidos (AL) eller annan immunproliferativ störningar. MGUS patienterna upptäcks accidentellt vid rutin undersökning och söker aldrig för några symtom relaterade till MGUS. MGUS orsakar aldrig anemi, hyperkalcemi, njursvikt och ger aldrig upphov till skelettförändringar.

- ICD-10** D47.2
- Epidemiologi** MGUS är inte ovanlig tillstånd i Sverige med en incidens på cirka 300 fall/ 100 000 invånare/ år. Sjukdoms prevalens ökar med stigande ålder och sjukdomen därför kan hittas hos cirka:
1 % av befolkningen > 25 års ålder
3 % av befolkningen > 70 års ålder
20 % av befolkningen > 90 års ålder
- Etiologi** MGUS är en benign proliferation av plasma- och lymfoidaceller. Orsaken till varför denna proliferation sker är för nuvarande okänd och förutom hög ålder, inga andra predisponerade faktorer är identifierade.
- Symtom och diagnostik** **Anamnes:**
MGUS patienter är asymtomatiska i nästan alla fall. Inga tecken till anemi eller njursvikt och inga B-symtom. Sjukdomen upptäcks i de flesta fallen accidentellt vid rutinprovtagning eller vid utredning av annan åkomma.
- Status:**
Inga specifika avvikelser upptäcks vid kliniskundersökning.
- Lab:**
SR→oftast är ett förhöjd SR som leder vidare utredningen.
S- och U-el-fores→ M-komponenten är vanligen av IgG-typ skall vara <30g/L. Normal "bakgrunds gamma" hos cirka 50 % av MGUS fallen.
Benmärgsprov→ <10% plasma celler
- Radiologi:**
Skelett röntgen eller skelett scintigrafi→ för att bekräfta diagnosen genom att uteslutar Myelom och Waldenströms makroglobulinemi.
- Differential diagnos**
- Non-Hodgkins lymfom
 - Myelom
 - Asymtomatisk myelom (M-komponent >30 g/L)
- Behandling** Ingen specifik behandling rekommenderas till patienter med MGUS.
- Prognos** MGUS kan betraktas som ett stillastående tillstånd dock patienterna måste följas upp regelbundet med el-fores eftersom det finns transformations risk från MGUS till myelom (1 % per år) eller Waldenströms makroglobulinemi.
M-komponentkoncentrationen vid MGUS skall vara oförändrat genom åren.

Referenser

Ringborg, U. et al. Onkologi, andra upplagan. Kap 35: 466-467.
Grefberg, N. et al. Medicinboken, Femte upplagan. Kap 6: 283.
Medscape. www.medscape.com MGUS.